

NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK ÉRTÉKESÍTÉSE

2010. április

**Növényvédő szerek
értékesítése 2009. év**

Összeállította:
Gáborné Boldog Valéria
boldogv@aki.gov.hu
(06 1) 476-3299

Közreműködött:
Dankóné Seres Zsuzsanna

Osztályvezető:
Dr. Vágó Szabolcs

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztály
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (06 1) 476-3299
Fax: (06 1) 476-3304
www.aki.gov.hu

TARTALOMJEGYZÉK

Összefoglaló.....	3
Növényvédő szer értékesítés szercsoportonkénti alakulása	6
A vetőmag, műtrágya és a növényvédő szer árváltozása (előző év = 100%)	7

Összefoglaló

A növénytermesztés biztonságának alapvető feltétele a hatékony növényvédelem. A környezetkímélő és az élelmiszerbiztonsági követelményeket kielégítő, egyúttal gazdaságos növényvédelem alapja a minimálisan szükséges mennyiségű, optimális időben, megfelelően beállított eszközökkel kijuttatott, jó minőségű szerek alkalmazása.

A növénytermesztési inputanyagok közül a növényvédő szer felhasználása leginkább az év klimatikus viszonyaitól, valamint a természet egyéni mérlegelésétől függ.

2009-ben a növényvédő szerek eladásában 3%-os csökkenés volt tapasztalható, a gombaölő szerek és a rovarölő szerek forgalma (értékben) 12 ill. 4%-kal esett vissza, a gyomirtószer-felhasználás kiegyenlített volt 2008-hoz viszonyítva.

Míg az elmúlt években az időjárási szélsőségek okoztak komoly gondot, addig 2008-ban a terményfelvevő árak zuhanása, valamint az inputanyagok árának drasztikus emelkedése nehezítette a mezőgazdasági ágazat helyzetét. 2009-ben is sok kihívással kellett szembenéznie a mezőgazdaságnak: folyamatosan csökkenő terményárak, nehezedő gazdasági feltételek, finanszírozási problémák, elhúzódó aszály.

Ilyen körülmények között a növényvédelem tervezésében és kivitelezésében gyakran nem a szakmaiság, hanem a költségek minimalizálása a fő motiváció. A növényvédőszer-költség jelentős hányad, a négy fő szántóföldi növény – a búza, a kukorica, a napraforgó, repce – esetében a teljes termelési költség mintegy 10-15%-át teszi ki.

A növénytermesztés jövedelmezőségének csökkenésével a gazdák a növényvédelemre is kevesebb pénzt költenek, 2009-ben az erre fordított összeg 3%-kal volt kevesebb az előző évinél.

2009-ben 22288 tonna növényvédő szert értékesítettek a forgalmazók, 79,3 milliárd Ft értékben. Az értékesített mennyiség 8%-kal maradt el a 2008. évitől. A gombaölő szerek értékesítése 18%-kal, a rovarölő szerek értékesített mennyisége pedig 14%-kal csökkent. A gyomirtó szerek forgalma megközelítőleg az előző évi szinten alakult.

Növényvédő szer értékesítés szercsoportonkénti alakulása

(tonna)

Megnevezés	2008	2009	2009/2008 %
Értékesített növényvédő szer *	24 168	22 288	92,2
Ebből: Gombaölő szer	6 016	4 961	82,5
Rovarölő szer	5 080	4 380	86,2
Gyomirtó szer	9 592	9 055	94,4
Egyéb szer	3 480	3 892	111,8

*A mezőgazdasági termelőszköz-kereskedelmi szervezetek közvetlen értékesítése a mezőgazdaság részére

Az alkalmazott szerek megoszlása hasonló volt, mint 2008-ban, vagyis a legtöbbet továbbra is a gyomirtó szerekből értékesítettek, a forgalom mennyiségének 41%-át, értékének pedig a felét a herbicidek adták. Gombaölő szerekből 4961 tonnát (19,2 milliárd Ft), rovarölő szerekből 4380 tonnát (13,6 milliárd Ft), egyéb készítményekből pedig 3892 tonnát (5,7 milliárd Ft) adtak el. A forgalmazó szervezetek év végén jelentkező növényvédőszer-zárókészletének értéke 9,5 milliárd Ft volt, amely 10%-kal haladta meg el az előző évi értéket.

A kultúrák növényvédelmét illetően általánosságban megállapítható, hogy nem volt járványt vagy gradációt okozó károsító.

2009 tavaszi időszaka komoly növényvédelmi, munkaszervezési gond elé állította a termelőket, hiszen márciusban a talajok vízzel telt állapota és a visszatérő éjszakai fagyok miatt nem lehetett a tavaszi növényvédelmi munkákat megkezdeni. A tavaszi munkák (magágy készítés, vetés, gyomirtási feladatok) összetorlódtak. A nyári időjárás a növénytermesztés számára egyáltalán nem kedvező menetet követett. Egy, az átlagosnál csapadékosabb, és egyre melegebb hónappal indult a nyári időszak, amelyet gyorsan kialakuló és elhúzódó aszály követett. A növények fejlődésében is megmutatkozott a meleg időjárás, a szokásostól korábban kezdődött gabonák aratása, és ezzel párhuzamosan a többi kultúrában is gyors változásokat lehetett megfigyelni. Az augusztusi száraz, meleg időjárás meggyorsította a növények érését, országsszerte sok kukorica felsült. Az ősz kezdeti száraz időszakában kedvező körülmények között folyt a napraforgó, a kukorica betakarítása, és a gyümölcsök szürete. Az őszi talajmunkákat viszont hátráltatta a szárazság.

A gabonafélék lisztharmata 2009-ben nem okozott számottevő fertőzést. A gabona-fuzárium fertőzöttség mértéke 10% alatt maradt 2009-ben. Az amerikai kukoricabogár által lerakott sok tojás miatt 2010-ben az előző évihez hasonló mértékű kártétel kialakulása várható.

Várhatóan az idei év is sok nehézséget tartogat a gazdák számára, úgy mint a lassan élénkülő piac, a felvásárlási árak alakulása, finanszírozási problémák. A 2010-es év másik kihívása a „Növényvédő szerek fenntartható használatára” vonatkozó EU-s irányelv hazai alkalmazása lesz.

Az EU-s jogszabályoknál az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2009/128/EK IRÁNYELVE (2009. október 21.) szerint valamennyi tagállamnak Nemzeti Cselekvési Tervet kell kidolgoznia a peszticidek fenntartható használata érdekében.

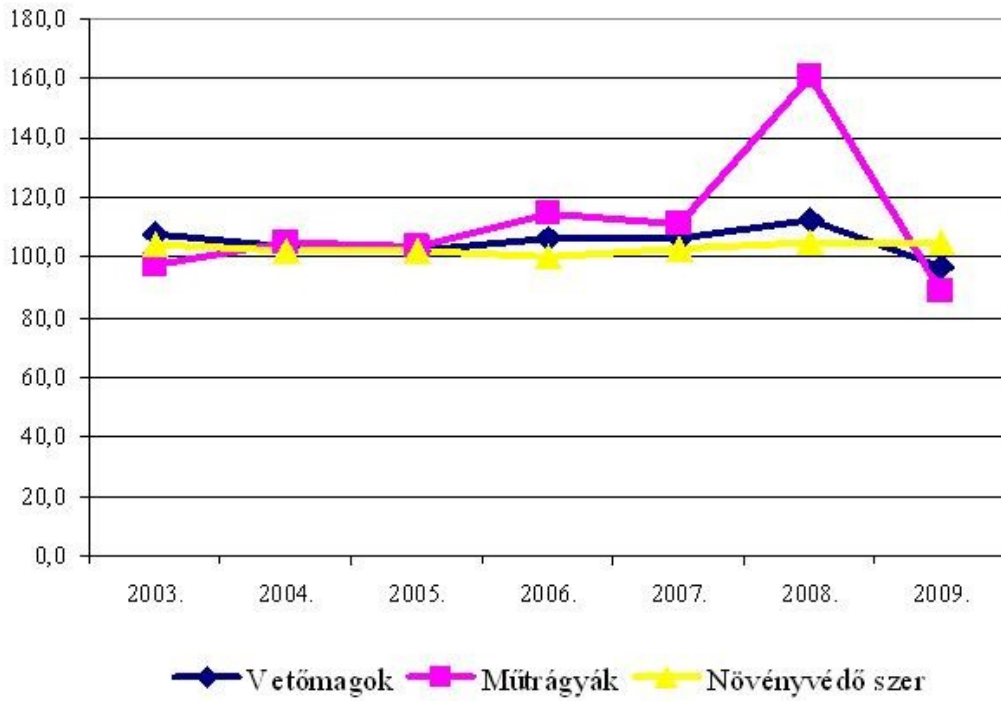
Magyarország részt vesz az Európai Unió 1993-ban indult hatóanyag felülvizsgálati programjában és a hatóanyagok újraengedélyezési folyamatában.

Az Európai Unió 2009. november 24-én kibocsátotta az 1107/2009/EK számú rendeletét a növényvédő szerek engedélyezéséről, amely 2009. december 14-ével lép hatályba. Ekkor egy 18 hónapos átmeneti időszak kezdődik. Ezen időszak fontos feladata az új Uniós jogszabályok bevezetésére való felkészülés.

Növényvédő szer értékesítés szercsoportonkénti alakulása

Megnevezés	Értékesítés közvetlen mezőgazdasági felhasználónak	
	tonna	ezer Ft
Gombaölő szer		
2008. év	6 016	21 812 853
2009. év	4 961	19 244 011
<i>2008. év = 100%</i>	<i>82,5</i>	<i>88,2</i>
Rovarölő szer		
2008. év	5 080	17 179 589
2009. év	4 380	13 639 459
<i>2008. év = 100%</i>	<i>86,2</i>	<i>96,2</i>
Gyomirtó szer		
2008. év	9 592	40 585 167
2009. év	9 055	40 715 150
<i>2008. év = 100%</i>	<i>94,4</i>	<i>100,3</i>
Egyéb szer		
2008. év	3 480	5 341 850
2009. év	3 892	5 688 476
<i>2008. év = 100%</i>	<i>111,8</i>	<i>106,5</i>
Összesen		
2008. év	24 168	81 919 459
2009. év	22 288	79 287 096
<i>2008. év = 100%</i>	<i>92,2</i>	<i>96,8</i>

**A vetőmag, műtrágya és a növényvédő szer árváltozása, 2003–2009
(előző év = 100%)**

Forrás: KSH

Megjelenik az
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztályának gondozásában